

SIVI DREN

Cornus sericea

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Vzhodni del Severne Amerike.

OPIS Sivi dren je do 4 m visok grm s številnimi olesenelimi pritlikami. Lubje je gladko, temnordeče, golo in bleščeče (redko rumene ali rjave barve); na njem opazimo lenticele (prezračevalne brazgotine). Listi so nasprotno razvrščeni, jajčastosuličasti, s 5–7 pari stranskih žil, dolgi 8–12 cm, posebej veliki so na enoletnih vejah (tudi čez 10 cm). Zgornja in spodnja stran listov je različnih barv: zgoraj so listi zeleni, spodaj sivi do sivozeleni. Cvetovi so štirištevni, dišeči, beli in združeni v gosta, 5–8 cm široka češuljasta socvetja. Plodovi so sočni, enosemnski, beli ali svetlosivi, kroglasti, 6–8 mm dolgi.

ČAS CVETENJA maj–junij.

ZRELOST SEMEN september–oktober.

RASTIŠČA Vrste ustrezajo težka, vlažna, namočena oz. zamočvirjena tla, vrsta se v naravi zato pojavlja v različnih tipih obrežne vegetacije, v močvirjih, jelševih grezih in v podobnih vlagoljubnih združbah. Sivi dren hitro preraste velike površine. Z gosto krošnjo senči domorodno rastje, kar zmanjša vrstno pestrost in preprečuje pomlajevanje domorodnega drevja (zavira rast kalic).

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE Sivi dren se širi vegetativno s pritlikami: spodnji poganjki polegajo in se zakoreninijo. Tudi odlomljene in obrezane veje se lahko ukoreninijo in odženejo. Človek nehote širi vrsto tako, da odrezane veje z gojenih grmov zavrže v naravno okolje. Tam se veje lahko ukoreninijo in razvije se nov grm. Sivi dren se razmnožuje tudi s semeni, ki se razširjajo z iztrebki ptic, ki pojedjo plodove.

ODSTRANJEVANJE Grme izsekamo ali požagamo in izkopljemo podzemne dele. Če podzemnih delov ne moremo izkopati, vztrajno in redno odstranjujemo nadzemne dele, dokler se rastlina ne izčrpa. Mlade rastline v celoti izrjavamo. Grme lahko odstranjujemo le mehansko, saj uporaba herbicidov ob vodah ali v gozdu ni dovoljena. Pomemben ukrep proti širjenju je previdno ravnanje z odrezanimi vejami sivega drena. Odložene morajo biti na ustrezno mesto, po možnosti uničene. Za preprečevanje razširjanja s semeni je treba socvetja takoj po odcvetu porezati.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Oddaja v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani:

V zabojnik SIVI DREN odložimo:

- veje sivega drena, lahko tudi z listi, cvetovi ali plodovi,
- olesenele podzemne dele sivega drena.

V zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO odložimo:

- ločeno zbrane liste, socvetja in plodove.

Ločeno zbrane liste in socvetja lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

PREPOZNAJ, PREDELAJ ALI PREDAJ.

Veja sivega drena poleti.
Foto: S. Strgulc Krajšek

Socvetje sivega drena. Foto: P. Sladek

Poganjek sivega drena s plodovi in listi.
Foto: R. Brus

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Sivi dren je po odstranitvi z nezaželenih mest ena od vrst, ki ponujajo najbolj široke možnosti uporabe. Rastlinski deli, zlasti lubje in listi, imajo več zdravilnih lastnosti, ki pa jih danes le redko izkoriščamo in tu je možnosti za raziskovanje še veliko. Prah iz posušenega lubja so nekoč uporabljali za utrjevanje dlesni, olje iz semen dobro gori in je uporabno za razsvetljevanje. Upogljivi, vendar trdni poganjki so uporabni v pletarstvu za pletenje košar in jerbasov, zavite in zmeščane poganjke je zaradi močnega lubja mogoče uporabljati za povezovanje, iz močnih vlaken iz lubja posekanih grmov je mogoče celo izdelovati vrvi. Iz lubja je mogoče pridobiti rdeče barvilo. Les iz debelc je uporaben za kurjavo ali za predelavo v lesne sekance in drobljence, lahko tudi za pridobivanje lesnih vlaken.

Veje, ki poležejo po tleh, se ukoreninijo.
Foto: S. Strgulc Krajšek

Košara iz sivega dreva. Izdelek je last Pomelaj. Foto: T. Horvat

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Sivi dren (*Cornus sericea*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Projekt APPLAUSE sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj preko pobude *Urban Innovative Actions*.

Informacije in stališča odražajo izključno poglede avtorjev. Pobuda UIA zanje ne odgovarja, prav tako ne za njihovo uporabo.